

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2019, în cauza penală privindu-i pe

Stati Marcel Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx

și

Zaporojan Dmitri Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat or. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 21.06.2018 - 24.09.2018

2. instanța de apel: 17.10.2018 - 27.02.2019

3. instanța de recurs: 18.07.2019 - 05.11.2019

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 24 septembrie 2019, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Stati M., în baza:

- art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani;

-art. 217 alin. (2) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis;

-art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial i-a fost stabilită lui Stati M., pedeapsă definitivă, de 5 ani închisoare, cu

executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani.

Zaporojan D., în baza:

- art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani;

-art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial i-a fost stabilită lui Zaporojan D., pedeapsă definitivă, de 4 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 alin. (10), art. 85 alin. (1) Cod penal pentru cumul de sentințe, prin cumul parțial s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Râșcani din 23.06.2016, de condamnare a lui Zaporojan Dmitri în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani.

Cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu efectuarea urmăririi penale pe cauza penală în sumă de 29712,46 lei, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Stati M. fiind membru activ al unui grup criminal organizat, a comis circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare, în următoarele circumstanțe: Stati M., într-o perioadă nedeterminată de timp, urmărind scopul circulației legale de droguri în vederea obținerii de profit, împreună cu Rusu Andrei și Zaporojan Dmitri, precum și alte persoane neidentificate care au format o reuniune stabilă de persoane, care s-au organizat în prealabil și, împărțind rolurile, au înstrăinat diferite tipuri de droguri pe teritoriul r-lui Xxxxx, acțiuni săvârșite prin dobândire, păstrare, expediere, transportare, repartizare și distribuire a acestora, în proporții mari.

Astfel, Stati Marcel, o perioada nedeterminată de timp, dar până la 15.11.2017, adică până la momentul reținerii sale, acționând cu scopul comercializării de droguri și crearea unui profit în interesul grupului criminal

organizat, având rolul de distribuitor a drogurilor consumatorilor finali, dobândind în condiții nestabilite droguri de tip marijuana și extract din mac, le păstra, expedia, transporta, cântărea și împacheta în plicuri din polietilenă, pe care le realiza contra unor sume de bani, iar ca rezultat, mijloacele financiare le împărțeau între membrii grupului criminal organizat.

Astfel, la 29.08.2017, în rezultatul efectuării achiziției de control la Stati Marcel, în or. Xxxxx, de la investigatorul sub acoperire a fost ridicată o seringă cu capacitatea de 2 ml, în care se afla lichid cu extract din mac, care conține alcaloizi narcoactivi ai opiului (morfină, codeină) ce se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (extract din mac - materie uscată) constituie 0,048 grame, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-4965 din 13.09.2017.

Totodată, acțiunile comune a distribuitorilor de droguri Rusu Andrei, Zaporojan Dmitri și Stati Marcel, membri ai grupului criminal organizat, au fost stabilite prin:

La 26.08.2017, în rezultatul efectuării achiziției de control la Rusu Andrei în or. Xxxxx, de la investigatorul sub acoperire au fost ridicate 10.78 grame marihuană (uscată), care se atribuie la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-4917 din 11.09.2017, ceia ce în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 constituie proporții mari.

La 16.09.2017, în rezultatul efectuării achiziției de control la Rusu Andrei, în or. Xxxxx, de la investigatorul sub acoperire au fost ridicate 185,84 grame marihuană (uscată), care se atribuie la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-5595 din 20.10.2017, ceia ce în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 constituie proporții mari.

La 18.09.2017, în rezultatul efectuării achiziției de control la Zaporojan Dmitri în or. Xxxxx, de la investigatorul sub acoperire au fost ridicate 22,24 grame marihuană (uscată), care se atribuie la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-5594 din 20.10.2017, ceia ce în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari.

La 15.11.2017, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Stati Marcel, amplasat în or. Xxxxx, șos. Xxxxx, a fost depistat și ridicat un pachetel de hârtie de culoare albă, în care se afla 4,019 grame marihuană (uscată), care se atribuie la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-C-6870 din 29.12.2017, ceea ce în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari.

Tot Stati Marcel, a păstrat, fără scop de înstrăinare, la domiciliul său amplasat în or. Xxxxx, șos. Xxxxx, o perioadă nedeterminată de timp dar până la 15.11.2017, adică până la momentul petrecerii percheziției domiciliului, drog de tip rășină de cannabis în cantitate de 0,27 grame materie uscată, sub formă de depuneri de culoare cafenie pe suprafața interioară a dispozitivelor de fumat

depistate și ridicate în rezultatul percheziției, care se referă la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin Raportul de expertiză nr. 34/12/l-C-61 din 29.12.2017.

Potrivit pct. 7 din Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 0,27 grame de rășina de cannabis, se atribuie la cantități mari.

Tot Stati Marcel a păstrat, fără scop de înstrăinare, la domiciliul său amplasat în or. Xxxxx, șos. Xxxxx, o perioadă nestabilă de timp, dar până la 15.11.2017, adică momentul efectuării percheziției, zece comprimate de culoare albă din blisterul cu inscripția „Antalgic 350 mg + 140 mg + 3 mg Paracetamol, Codeinim, Prometazinum 010316 032018”, care conțin substanța stupefiantă codeină în cantitate de 0,4 g. În total, preparatul medicamentos „Antalgic 350 mg + 140 mg + 3 mg Paracetamol, Codeinim, Prometazinum 010316 032018”, ce include codeina, constituie cantitatea de 4,770 grame, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/l-C-6870 din 29.12.2017.

Potrivit pct. 124 din Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, cantitatea de 4,770 grame, de preparatul medicamentos în a cărei componență include nu mai puțin de 0,015 g codeine, se atribuie la cantități deosebit de mari.

Zaporojan D., fiind membru activ al unui grup criminal organizat, a comis circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare, în următoarele circumstanțe:

Zaporojan Dmitri, într-o perioadă nedeterminată de timp, urmărind scopul circulației ilegale de droguri în vederea obținerii de profit, împreună cu Rusu Andrei și Stati Marcel, precum și alte persoane neidentificate care au format o reuniune stabilă de persoane care s-au organizat în prealabil și, împărțind rolurile, au înstrăinat diferite tipuri de droguri pe teritoriul r-lui Xxxxx, acțiuni săvârșite prin dobândire, păstrare, expediere, transportare, repartizare și distribuire a acestora, în proporții mari.

Astfel, Zaporojan Dmitri, o perioada nedeterminată de timp, dar până la 15.11.2017, adică până la momentul reținerii sale, acționând cu scopul comercializării de droguri și crearea unui profit în interesul grupului criminal organizat, având rolul de distribuitor a drogurilor consumatorilor finali, dobândind în condiții nestabilite droguri de tip marihuană, le păstra, expedia, transporta, cântărea și împacheta în plicuri din polietilenă, pe care le realiza contra unor sume de bani, iar ca rezultat, mijloacele financiare le împărțeau între membrii grupului criminal organizat.

Astfel, la 18.09.2017, în rezultatul efectuării achiziției de control la Zaporojan Dmitri în or. Xxxxx, de la investigatorul sub acoperire au fost ridicate

22,24 grame marihuană (uscată), care se atribuie la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-5594 din 20.10.2017, ceea ce în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari.

Totodată, acțiunile comune a distribuitorilor de droguri Rusu Andrei, Zaporojan Dmitri și Stati Marcel, membri ai grupului criminal organizat, au fost stabilite prin:

La 26.08.2017, în rezultatul efectuării achiziției de control la Rusu Andrei în or. Xxxxx, de la investigatorul sub acoperire au fost ridicate 10,78 grame marihuană (uscată), care se atribuie la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-4917 din 11.09.2017, ceea ce în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari.

La 16.09.2017, în rezultatul efectuării achiziției de control la Rusu Andrei, în or. Xxxxx, de la investigatorul sub acoperire au fost ridicate 185,84 grame marihuană (uscată), care se atribuie la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-5595 din 20.10.2017, ceea ce în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari.

La 29.08.2017, în rezultatul efectuării achiziției de control la Stati Marcel, în or. Xxxxx, de la investigatorul sub acoperire a fost ridicată o seringă cu capacitatea de 2 ml în care se afla lichid cu extract din mac, care conține alcaloizi narcoactivi ai opiului (morfină, codeină) ce se atribuie la substanțele stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante (extract din mac - materie uscată) constituie 0,048 grame, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-4965 din 13.09.2017.

La 15.11.2017, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Stati Marcel, amplasat în or. Xxxxx, șos. Xxxxx, a fost depistat și ridicat un pachetel de hârtie de culoare albă, în care se afla 4, 019 grame marihuană (uscată), care se atribuie la substanțele stupefiante, fapt stabilit prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-C-6870 din 29.12.2017, ceea ce în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții mari.

Tot el, Zaporojan Dmitri, a păstrat asupra sa, fără scop de înstrăinare, o perioadă nedeterminată de timp dar până la 15.11.2017, adică până la momentul petrecerii percheziției corporale, 12 comprimate de preparat medicamentos de culoare albă cu componenții Acetaminophen (C₉H₉NO₂) Codeine (C₁₈H₂₁NO₃) și Promethazine (C₁₇H₂₀N₂S), care conține substanța stupefiantă de tip codeină, constituind în total 6,265 grame, fapt stabilit prin Raportul de expertiză nr.34/12/1-C-6870 din 29.12.2017.

Potrivit pct. 45, precum și Notei din Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, amestecul preparatului medicamentos ce conține substanța

stupefiantă de tip codeină, cu masa totală de 6,265 grame, se atribuie la cantități deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată la stabilirea pedepsei în privința inculpaților Zaporojan Dmitri și Stati Marcel, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, ghidându-se de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, greșit a stabilit limitele pedepsei care urmează fi numită, aplicându-le o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni de închisoare (limita minimă în viziunea instanței) pe când limita minimă conform art. 364¹ Cod de procedură penală, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, este de 4 ani și 8 luni de închisoare. Respectiv, pedeapsa numită fiind ilegală, sub limita minimă prevăzută de Codul de procedură penală;

- ambii inculpați au comis infracțiuni legate de circulația ilegală a drogurilor, acțiuni comise de un grup criminal organizat, ambii anterior au fost condamnați de mai multe ori pentru infracțiuni similare fiindu-le stabilite pedepse pentru acestea, pedepse care nu și-au atins scopul legii penale, cât ține de reeducarea făptașilor și neadmiterea comiterii infracțiunilor pe viitor;

- inculpatul Zaporojan Dmitri, a comis infracțiunile, având antecedente penale nestinse, fiind în termenul de probă acordat prin sentința Judecătorei Râșcani din 23.06.2016, sub formă de 3 ani și 4 luni închisoare, pedeapsă suspendată pe un termen de 3 ani și 4 luni, constatându-se și starea de recidivă periculoasă. În situația când la aplicarea pedepselor față de ambii inculpați existau atâtea circumstanțe agravante și nici una atenuantă cu excepția căinței active, instanța de judecată, greșit a aplicat doar limitele minime a pedepselor numite, cumulându-le parțial pedepsele, iar în final, stabilindu-le doar - 5 ani de închisoare;

- reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei și modul cum au acționat inculpații și personalitatea acestora, nu se constată temeiuri pentru a se da o mai mare eficiență circumstanțelor atenuante reținute în favoarea inculpaților de instanța de judecată, și consideră că instanța de fond nejustificat a aplicat în privința inculpaților pedepse minime pentru comiterea infracțiunilor incriminate;

- faptele comise de către cei doi inculpați poartă un caracter foarte periculos, iar tolerarea unui asemenea comportament din partea instanței de judecată se soldează cu urmări ce periclitează activitatea întregului sistem de drept, diminuând imaginea organelor de ocrotire a normelor de drept în societate;

- instanța de fond în mod neîntemeiat a respins solicitarea procurorului privind încasarea în mod solidar de la cei doi inculpați a cheltuielilor de judecată ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauză (în mare parte efectuarea expertizelor criminalistice), care în total constituie suma de - 29 712, 46 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, instanța just încadrând acțiunile inculpatului Zaporojan Dmitri în prevederile art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal adică, *circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare, adică dobândirea, păstrarea, expedierea, transportarea și distribuirea drogurilor, în proporții mari, acțiuni săvârșite de către un grup criminal organizat* și art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal adică, *circulația ilegală a drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare, exprimate prin păstrarea acestora.*

La fel și starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, instanța just încadrând acțiunile inculpatului Stati Marcel în prevederile ce au fost corect încadrate în baza art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal adică, *circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare, adică dobândirea, păstrarea, expedierea, transportarea și distribuirea drogurilor, în proporții mari, acțiuni săvârșite de către un grup criminal organizat*, art. 217 alin.(2) Cod penal adică, *circulația ilegală a drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop se înstrăinare, exprimate prin păstrarea acestora* și art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal adică, *circulația ilegală a drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare, exprimate prin păstrarea acestora.*

În viziunea instanței de apel, vina inculpaților Stati Marcel și Zaporojan Dmitri în comiterea infracțiunilor incriminate, pe deplin a fost stabilită de către probele administrate pe dosar în faza de urmărire penală, acestea fiind acceptate de inculpați prin cererile depuse până la începerea cercetării judecătorești și acceptate de instanța de fond prin încheierea protocolară din 24.09.2018.

Instanța de apel, examinând cauza a ajuns la concluzia, că pedeapsa aplicată inculpaților Stati Marcel și Zaporojan Dmitri de instanța de fond este adecvată și nu contravine prevederilor legii.

În circumstanțele menționate ale cauzei, în opinia instanței de apel, nu este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpaților Stati Marcel și Zaporojan Dmitri ca fiind una blândă, iar argumentele aduse în apel în circumstanțele constatate pe caz, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai aspre inculpaților.

Instanța de apel a mai stabilit că, argumentele invocate de procuror în cererea de apel, precum, că instanța nejustificat a respins cerințele înaintate de partea acuzării privind încasarea a 29712,46 lei pentru efectuarea expertizei în calitate de cheltuieli judiciare sunt nefondate.

Astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond absolut corect și legal a statuat, că expertiza medico-legală este o probă care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării au menirea a demonstra în instanță vinovăția inculpaților în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestora.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de judecată la stabilirea pedepsei în privința inculpaților Zaporojan D. și Stati M., pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, ghidându-se de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, greșit a stabilit limitele pedepsei care urmează fi numită, aplicându-le o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni de închisoare (limita minimă în viziunea instanței), pe când limita minimă conform art. 364¹ Cod de procedură penală, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, este de 4 ani și 8 luni de închisoare. Respectiv, pedeapsa numită fiind ilegală, sub limita minimă prevăzută de Codul procedură penală;

- ambii inculpați au comis infracțiuni legate de circulația ilegală a drogurilor, acțiuni comise de un grup criminal organizat, ambii anterior au fost condamnați de multe ori pentru infracțiuni similare, fiindu-le stabilite pedepse pentru acestea, pedepse care nu și-au atins scopul legii penale, cât ține de reeducarea făptașilor și neadmiterea comiterii infracțiunilor pe viitor;

- Zaporojan Dmitri, a comis infracțiunile, având antecedente penale nestinse, fiind în termenul de probă acordat prin sentința Judecătorei Rîșcani din 23.06.2016, sub formă de 3 ani și 4 luni închisoare, pedeapsă suspendată pe un termen de 3 ani și 4 luni, constatându-se și starea de recidivă periculoasă;

- în situația în care la aplicarea pedepselor față de ambii inculpați existau atâtea circumstanțe agravante și nici una atenuantă cu excepția căinței active, instanța de judecată, greșit a aplicat doar limitele minime a pedepselor numite, cumulându-le parțial pedepsele, iar în final, stabilindu-le doar - 5 ani de închisoare;

- reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei și modul cum au acționat inculpații și personalitatea acestora, nu se constată temeiuri pentru a se da o mai mare eficiență circumstanțelor atenuante reținute în favoarea inculpaților de instanța de judecată, și consideră că instanța de fond nejustificat a aplicat în

privința inculpaților pedepse minime pentru comiterea infracțiunilor incriminate;

-faptele comise de către cei doi inculpați poartă un caracter foarte periculos, iar tolerarea unui asemenea comportament din partea instanței de judecată se soldează cu urmări ce periclitează activitatea întregului sistem de drept, diminuând imaginea organelor de ocrotire a normelor de drept în societate;

- la fel instanța de fond și cea de apel, în mod neîntemeiat a respins solicitarea procurorului privind încasarea în mod solidar de la cei doi inculpați a cheltuielilor de judecată ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauză (în mare parte efectuarea expertizelor criminalistice), care în total constituie suma de - 29 712,46 lei;

- în faza de urmărire penală au fost realizate acțiuni în vederea asigurării evaluării cuantumului real al cheltuielilor judiciare suportate de către stat pentru desfășurarea procesului penal, în special cele ce țin de efectuarea expertizelor;

- la materialele cauzei au fost anexate probe certe, care dovedesc faptul suportării cheltuielilor judiciare în sumă de 29 712, 46 lei, solicitate de acuzator de a fi încasate de la Zaporojan D. și Stati M., însă instanța de judecată nu a dat apreciere acestui fapt. Astfel, la rapoartele de expertiză judiciară, expertul a anexat informație cu privire la cheltuielile suportate.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept,

de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecătii instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de procuror se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Din conținutul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de individualizarea pedepsei inculpaților și că instanța de apel neîntemeiat a menținut sentința prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat, privind încasarea de la inculpați a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 29 712, 46 lei.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, instanța de recurs reține că, prima instanță i-a recunoscut vinovați și i-a condamnat pe Stati M., în baza:

- art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani;

-art. 217 alin. (2) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis;

-art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial i-a fost stabilită lui Stati M., pedeapsă definitivă, de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani.

Zaporojan D., în baza:

- art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani;

-art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial i-a fost stabilită lui Zaporojan D., pedeapsă definitivă, de 4 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 alin. (10), art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin cumul parțial s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Râșcani din 23.06.2016, de condamnare a lui Zaporojan Dmitri în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani.

Procurorul, nefiind de acord cu hotărârea adoptată a contestat-o în ordine de apel, criticând-o prin prisma faptului aplicării pedepsei minime în privința inculpaților și în partea respingerii solicitării încasării cheltuielilor judiciare de la aceștia. Însă, instanța de apel a respins ca nefondat apelul declarat și a menținut sentința.

Instanța de recurs reține că, argumentele din recursul procurorului urmează a fi admise, deoarece din analiza hotărârii contestate, se atestă faptul

că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra celor mai esențiale motive invocate de procuror în ordine de apel, neexaminând cauza sub toate aspectele.

În acest context, instanța de apel nu s-a expus referitor la critica invocată în apel unde se indică, că prima instanță a aplicat inculpaților în baza art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, pedeapsă cu închisoare sub limita minimă prevăzută de Codul de procedură penală.

Astfel, la caz se atestă că, instanța de apel a menținut sentința prin care a fost aplicat inculpaților:

- în baza art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 5 ani.

În prezenta cauză supusă judecării, instanța de recurs reține că, sancțiunea în baza căruia au fost condamnați inculpații, art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de la de la 7 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Prin urmare, în speța dată, în conformitate cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă cu o treime, se stabilește noua limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de închisoare, care este de la 4 ani 8 luni, la 10 ani.

- în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de administrarea substanțelor narcotice, pe un termen de 2 ani.

Sancțiunea art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de la 1 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Prin urmare, în speța dată, în conformitate cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, prin reducerea limitelor minime și maxime de pedeapsă cu o treime, se stabilește noua limită minimă și maximă de pedeapsă sub formă de închisoare, care este de la 8 luni, la 4 ani.

În urma celor expuse, Colegiul penal lărgit reține că instanțele de fond au aplicat inculpaților Stati M. și Zaporojan D. în baza art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, **care este sub limita minimă prevăzută de lege, care la caz constituie 4 ani și 8 luni închisoare.**

Totodată, Colegiul penal atestă că instanța de apel a menținut sentința prin care a fost aplicată inculpaților în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, pedeapsa minimă de 8 luni închisoare și în baza art. 42 alin. (2), 46, 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, sub limita minimă prevăzută de lege, motivând doar prin faptul că „ ... nu este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpaților Stati Marcel și Zaporojan Dmitri ca fiind una blândă, iar argumentele aduse în apel în circumstanțele constatate pe caz, nu pot servi drept

temei pentru stabilirea unei pedepsei mai aspre inculpaților”, fără a motiva stabilirea pedepsei minime, ținând cont de prevederile art. 78 Cod penal și fără a da răspuns la nici unul din argumentele principale indicate în apel, cum ar fi:

- ambii inculpați au comis infracțiuni legate de circulația ilegală a drogurilor, acțiuni comise de un grup criminal organizat, ambii anterior au fost condamnați de mai multe ori pentru infracțiuni similare, fiindu-le stabilite pedepse pentru acestea, pedepse care nu și-au atins scopul legii penale, cât ține de reeducarea făptașilor și neadmiterea comiterii infracțiunilor pe viitor;

- inculpatul Zaporojan Dmitri, a comis infracțiunile, având antecedente penale nestinse, fiind în termenul de probă acordat prin sentința Judecătorei Râșcani din 23.06.2016, sub formă de 3 ani și 4 luni închisoare, pedeapsă suspendată pe un termen de 3 ani și 4 luni, constatându-se și starea de recidivă periculoasă. În circumstanțele în care la aplicarea pedepsei față de ambii inculpați existau atâtea circumstanțe agravante și nici una atenuantă cu excepția căinței active, instanța de judecată greșit a aplicat limitele minime a pedepselor numite, cumulându-le parțial pedepsele, iar în final, stabilindu-le doar 5 ani de închisoare;

-reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei și modul cum au acționat inculpații și personalitatea acestora, nu se constată temeiuri pentru a se da o mai mare eficiență circumstanțelor atenuante reținute în favoarea inculpaților de instanța de judecată, iar instanța de fond nejustificat a aplicat în privința inculpaților pedepse minime pentru comiterea infracțiunilor incriminate;

- faptele comise de către cei doi inculpați poartă un caracter foarte periculos, iar tolerarea unui asemenea comportament din partea instanței de judecată se soldează cu urmări ce periclitează activitatea întregului sistem de drept, diminuând imaginea organelor de ocrotire a normelor de drept în societate.

În opinia Colegiului penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelului și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea procurorului, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri.

Așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, în f.d.122 v. VI, au fost indicate motivele expuse mai sus, instanța de apel considerând în cele din urmă că *„pedeapsa aplicată inculpaților este adecvată și nu contravine legii”*, însă instanța ierarhic inferioară nu s-a expus asupra motivelor esențiale menționate mai sus, fără o fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerente alegațiile nominalizate sânt respinse sau apreciate ca neîntemeiate, limitându-se cu expunerea unor fraze generale în pag. 125 f.d.VI, în decizie.

Totodată, se atestă că, instanța de apel nu s-a expus nici referitor la critica invocată în apel unde se indică, că instanța de fond în mod neîntemeiat a respins solicitarea procurorului privind încasarea în mod solidar de la inculpați

a cheltuielilor de judecată ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauză (în mare parte efectuarea expertizelor criminalistice), care în total constituie suma de 29 712, 46 lei.

Din textul deciziei, Colegiul penal constată că acest argument reflectat în apel, de asemenea a rămas fără răspuns în partea motivatoare a hotărârii instanței de apel, această instanță expunându-se succint și la acest aspect că *„argumentele invocate de procuror în cererea de apel, precum, că instanța nejustificat a respins cerințele înaintate de partea acuzării privind încasarea a 29712,46 lei pentru efectuarea expertizei în calitate de cheltuieli judiciare, sunt nefondate.”*

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. Însă, analizând partea motivată și a sentinței, în prezenta cauză, Colegiul penal lărgit constată, că hotărârea primei instanțe, nu conține răspunsuri argumentate la criticile de bază invocate în apel, respectiv instanța de apel prin efectul devolutiv al căii de atac urma să dea o apreciere mai amplă aspectelor ce țin de pedeapsa aplicată inculpaților, prin prisma motivelor principale invocate în apel, ceea ce însă nu a fost efectuat în prezenta speță de către instanța de al doilea grad de jurisdicție.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelant și nu este suficient doar a prelua motivele hotărârii primei instanțe, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărârii, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Așadar, în decizie, instanța de apel urmează să analizeze argumentele importante invocate de apelant și menționate mai sus, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea fiecăruia din aceste motive invocate de apelant. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cer prevederile art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns alegațiilor de bază invocate de către procuror, care în opinia acestuia au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării în instanța de apel, într-un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2019, în cauza penală privindu-i pe **Stati Marcel Xxxxx** și **Zaporojan Dmitri Xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 05 decembrie 2019.

Președinte	Timofti Vladimir
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Toma Nadejda
Judecător	Țurcan Anatolie
Judecător	Boico Victor